

ACTELE JURIDICE ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI – EXPRESIE A FUNCȚIEI LEGISLATIVE

Tudor ONIGA*

Abstract

The author of the communication reviewed the acts of the Romanian Parliament as being a manifestation of political will which arise rules of law or exclusively political attitudes and which are adopted as a consequence of applying various parliamentary procedures. Special attention was given to the legal acts of Parliament, laws, resolutions and motions, as expressions of the will made in order to produce legal effects and whose infringement draws the coercion force of the State.

Cuvinte cheie: *legi, hotărâri, moțiuni.*

1. Funcția legislativă a Parlamentului României, componentă a funcției deliberative

De la bun început pornim de la premisa că orice tentativă de a clasifica sau ierarhiza în vreun fel funcțiile¹ Parlamentului României în lumina actualelor dispoziții constituționale, pe lângă faptul că nu ar fi altceva decât o „convenție, discutabilă și cenzurabilă”², ea nu ar putea aduce nimic nou în materie, acestea subliniind în definitiv unul și același lucru, și anume rolul, locul și importanța Parlamentului în actuala ambianță a statului de drept. Dacă ne raportăm la textul legii fundamentale și pornim de la prevederile art. 61 alin. (1) din Constituția României, conform căroră „Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român

* Lect. univ. dr., Facultatea de Drept din Cluj-Napoca, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” București; avocat, membru al Baroului Cluj.

¹ Funcția, s-a spus în doctrină, reprezintă „caracteristica juridico-politică a competenței Parlamentului”. (I. Muraru, M. Constantinescu, *Drept parlamentar românesc*, Edit. Actami, București, 1999, p. 119, nota 7).

² I. Deleanu, *Instituții și proceduri constituționale*, Edit. Servo-Sat, Arad, 2003, p. 558.

și unica autoritate legiuitoare”, s-ar putea spune că reprezentativitatea și legiferarea ar deține întâietatea în cadrul actualelor funcții ale Parlamentului³. Nu este însă mai puțin adevărat că și alte funcții parlamentare sunt la fel de importante, chiar dacă ele sunt doar deduse din textul Constituției. În doctrină s-a opinat că sintagma „funcțiile Parlamentului” nu ar corespunde terminologiei folosite de textul Constituției și, poate, corect ar fi fost să se vorbească de „atribuțiile Parlamentului”⁴. Argumentul esențial în favoarea acestei opinii a fost acela că termenul „atribuții” este întrebuințat atunci când Constituția reglementează activitatea celorlalte autorități publice cum ar fi, Președintele României⁵, Curtea Constituțională⁶, Consiliul Superior al Magistraturii⁷, etc. și, cum Parlamentul este tot o autoritate publică, „considerații de simetrie și preocuparea de a evita orice ambiguitate impun utilizarea unui limbaj unitar, iar acesta nu poate fi decât cel consacrat de textul Constituției”⁸.

Literatura juridică a consemnat că funcțiilor Parlamentului mai sus amintite li se mai adaugă cea de control⁹, de informare, de direcționare a politicii interne și externe a statului, judiciară sau jurisdicțională, cea de organizare internă și de funcționare proprie. Privind însă multiplele clasificări formulate în doctrina juridică de ieri, de astăzi și de pretutindeni¹⁰, vom remarca un numitor comun, și anume că funcția

³ Pe larg despre funcțiile statului, G. Vrabie, *Considerații privind funcțiile statului român*, în Revista „Studii și cercetări juridice”, nr. 4/1981, p. 23 și urm.

⁴ T. Drăganu, *Drept constituțional și instituții politice. Tratat elementar*, Edit. Lumina Lex, București, 1998, vol. II, p. 97, nota 1.

⁵ Art. 91-92, 94 din Constituția revizuită.

⁶ Art. 146 din Constituția revizuită.

⁷ Art. 134 din Constituția revizuită.

⁸ T. Drăganu, *op. cit.*, vol. II, p. 97.

⁹ Funcția de control este caracterizată în dreptul comparat ca una „tradițională”, ce presupune anumite proceduri de cenzurare a acțiunilor guvernamentale și nu numai. (M. Villiers, *Dictionnaire de droit constitutionnel*, Armand Colin/Masson Editeurs, Paris, 1998, p. 54) acoperind o gamă vastă de operațiuni ce pot include de la activități pur informative, la posibilitatea angajării răspunderii Guvernului. (P. Avril, J. Giquel, *Droit parlementaire*, Montchrestien, Paris, 1996, p. 221).

¹⁰ A se vedea: C. G. Dissescu, *Dreptul constituțional*, București, 1995, p. 703, I. Deleanu, *op. cit.*, ediția 2003, p. 558; T. Drăganu, *op. cit.*, vol. II, p. 97; I. Muraru, M. Constantinescu, *op. cit.*, 1999, p. 119; I. Muraru, *Drept constituțional și instituții politice*, Edit. Actami, București, 1998, p. 358; A. L. Clem, *Congress. Powers. Processes and Politics*, Brooks Cole Publishing Company, California, 1989, p. 6; B.

legislativă sau de legiferare este prima amintită atunci când se trec în revistă funcțiile diverselor Adunări reprezentative. Se pune însă întrebarea dacă funcția de legiferare a Parlamentului României, ca „formă specializată a competenței sale generale, în virtutea căreia dezbaterea problemelor politice generale ale națiunii se finalizează prin adoptarea unei norme de drept, ca expresie a voinței generale în reglementarea unor raporturi sociale”¹¹, este o funcție de sine stătătoare sau doar o componentă a unei alte funcții, și anume cea deliberativă? Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie avut în vedere, în primul rând, că Parlamentul adoptă legi, hotărâri și moțiuni, de unde concluzia că manifestarea de voință a Parlamentului se concretizează prin adoptarea acestor tipuri de acte juridice¹², ce presupune în prealabil un proces deliberativ. În al doilea rând, Parlamentul, ca unică autoritate legiuitoare, adoptă în cadrul procesului de legiferare¹³ legi, fie ele constituționale, organice sau ordinare¹⁴. Ținând cont că legea este actul juridic suprem în arhitectura juridică statală și, pe cale de consecință, că toate celelalte acte juridice trebuie să-i fie subordonate, deducem că legiferarea este „împuternicirea primordială a Parlamentului”¹⁵. Prin urmare, concluzia la care ne oprim este aceea conform căreia funcția deliberativă are un înțeles mult mai larg, comparativ cu cea legislativă, aceasta din urmă putând fi considerată doar o submulțime, o componentă a celei dintâi¹⁶. Așa fiind, atunci când analizăm funcția legislativă¹⁷ a Parlamentului, ne limităm la a

Jeanne, *Droit constitutionnel et institutions politiques*, Paris, 1997, pp. 111–113; J. Gicquel, A. Hauriou, *Droit constitutionnel et institutions politiques*, Montchrestien, Paris, 1985, p. 873; P. Avril, J.-P. Camby, R. Hertzog, R. Pellet, *Sur le législatif*, în „Revue du droit public”, nr. 1-2/2002, pp. 268-312, etc.

¹¹ I. Muraru, M. Constantinescu, *op. cit.*, ed. 1999, p. 121.

¹² În legătură cu sensurile acestei noțiuni, a se vedea: G. Vrabie, *Drept constituțional și instituții politice*, Edit. „Cugetarea”, Iași, 1996, vol. II, p. 149.

¹³ Secțiunea a 3-a a Titlului III din Constituția României revizuită este intitulată „Legiferarea”.

¹⁴ Art. 73 alin. (1) din Constituție.

¹⁵ I. Muraru, *op. cit.*, p. 358.

¹⁶ Unii autori au concluzionat, în contextul studiului asupra funcției deliberative, că „deliberarea legislativă reprezintă mai puțin domeniul închis al unei competiții politice, decât modul de formare al unei reguli de drept”. (M. Couderc, J. C. Becanne, *La loi*, Dalloz, 1994).

¹⁷ Se consideră că funcția legislativă „înseamnă edictarea de norme juridice, obligatorii pentru subiectele de drept la care se referă, precum și pentru executiv, care răspunde de asigurarea realizării legii, îndeosebi în calitate de titular al forței de constrângere a

pune în evidență aptitudinea sa de a dezbate și adopta legi după anumite proceduri specifice, precizate de Constituție, legi și regulamentele parlamentare. Deliberarea, ca atribut al Parlamentului, presupune o operațiune ce se finalizează printr-un vot, precedat de dezbateri, confruntări publice adeseori contradictorii între opiniile membrilor acestuia. Analiza funcției deliberative este însă mult mai complexă, ea extinzându-se și asupra celorlalte acte – juridice sau exclusiv politice, după caz – adoptate de Parlament potrivit competențelor sale constituționale și în concordanță cu interesele poporului român, pe care îl reprezintă.

2. Actele Parlamentului

În general, prin Parlament se înțelege acel „organ colegial desemnat într-o manieră principial-democratică, cu caracter reprezentativ, asociat la producerea de norme generale și abstracte și abilitat să controleze alte organe”¹⁸. Sunt acte ale Parlamentului acele manifestări de voință politică ce nasc reguli de drept sau atitudini exclusiv politice și care sunt adoptate ca urmare a aplicării diverselor proceduri parlamentare¹⁹. Trebuie să subliniem că nu toate manifestările de voință ale Parlamentului îmbracă forma unor acte ale acestuia, ci doar acelea care pot fi „exteriorizate, materializate și obiectivate, ca expresie a voinței organului emitent”. În lumina actualelor dispoziții constituționale, actele care pot fi adoptate de Parlamentul României potrivit funcției sale deliberative sunt: acte juridice și acte exclusiv politice.

3. Actele juridice ale Parlamentului

Așa cum prevede articolul 67 alin. (1) din Constituție, Camera Deputaților și Senatul adoptă legi, hotărâri și moțiuni, în prezența majorității membrilor²⁰. Aceste trei tipuri de acte evidențiate de

statului, iar în caz de litigii și pentru puterea judecătorească”. (I. Muraru, M. Constantinescu, *Ordonanța guvernamentală. Doctrină și jurisprudență*, Edit. Lumina Lex, București, 2000, p. 37).

¹⁸ L. Favoreu, *Droit constitutionnel*, Dalloz, Paris, 1998, p. 643.

¹⁹ I. Muraru, M. Constantinescu, *op. cit.*, p. 145.

²⁰ S-a considerat că ne-am afla „în fața unei delegări legislative legale atunci când Parlamentul „emite” o lege specială de abilitare a Guvernului pentru a emite ordonanțe”. (I. Vida, *Procedura legislativă*, Edit. Crater, București 1999, p. 140). Așa însă cum clar și corect precizează textul constituțional, Parlamentul adoptă legi. De „emitere” opinăm

Constituție reprezintă manifestări de voință realizate în scopul producerii de efecte juridice²¹ a căror încălcare atrage intervenția statului prin forța sa de constrângere²². Ne permitem câteva observații pe marginea acestui text constituțional:

- Enumerarea actelor juridice mai sus amintite a deschis calea unor discuții în literatura de specialitate. Problema este de a ști dacă aceste trei categorii de acte juridice sunt și singurele ce pot fi adoptate de Parlamentul României sau mai există și altele. Conform unor autori, enumerarea lor este limitativă, astfel încât organul legiuitor nu poate adopta alte acte juridice în afara celor prevăzute de art. 67²³. Conform unui punct de vedere opus, „nu există nicio piedică de ordin constituțional ca Parlamentului să i se confere prin lege organică sau ordinară și alte atribuții decât cele enumerate în Constituție. Atunci când s-ar proceda așa, nimic nu se opune ca, odată cu stabilirea prin lege organică sau ordinară a unei noi atribuții în sfera de competență a Parlamentului, să se instituie și o modalitate procedurală specifică pentru exercitarea ei, concretizată în acte care, prin conținutul și forța lor juridică, se deosebesc de legile constituționale, organice și ordinare, ca și de hotărârile propriuzise ale Parlamentului”²⁴;
- Întrucât competențele Parlamentului sunt strict condiționate constituțional, opinăm că prin instituirea unor limite și condiții de exercitare expres și limitativ arătate, orice încercare de a lărgi sfera acestora prin acte juridice inferioare Constituției, de

noi nu poate fi vorba, deoarece emiterea de acte juridice se circumscrie competențelor altor autorități publice, cum ar fi Președintele României, primari etc., deci unor organe unipersonale.

²¹ Actele juridice, ca acte ale Parlamentului, „creează, modifică sau desființează norme juridice sau drepturi subiective și obligații”. (T. Drăganu, *op. cit.*, vol. II, p. 214).

²² În general, actele juridice sunt „manifestări de voință ale unor subiecte de drept săvârșite în scopul de a da naștere unor efecte juridice, adică de a crea drepturi și obligații”. (M. Djuvara, *Teoria generală a dreptului*, vol. 2, Edit. Socec, București, 1930, p. 162).

²³ M. Constantinescu, I. Muraru, *Drept parlamentar*, Edit. Gramar, București, 1994, p. 116.

²⁴ T. Drăganu, *op. cit.*, vol. II, p. 208.

genul legilor organice sau ordinare, n-ar putea fi decât neconstituțională. S-ar ajunge astfel la un dezechilibru major, insurmontabil vizavi de separația puterilor în stat, transformând Parlamentul într-o putere absolută, incontrollabilă, despotică. Prin urmare, considerăm lărgirea competenței deliberative a Parlamentului ca fiind apanajul exclusiv al legiuitorului constituant și nu al celui ordinar. De aceea, credem că legile, hotărârile și moțiunile sunt singurele acte juridice care pot fi adoptate de Parlament, iar în cazul în care se adoptă unele acte ce poartă o altă denumire, ele trebuie considerate ca fiind o varietate a celor arătate în legea noastră fundamentală²⁵. În acest sens, s-a considerat că regulamentul de organizare și funcționare a fiecărei Camere a Parlamentului nu este altceva decât „o rezoluție”²⁶ prin care se fixează principiile muncii parlamentare”, o varietate a hotărârilor cu caracter normativ²⁷. Doctrina a învederat însă unele elemente de distinctibilitate între regulamente și hotărâri, cum ar fi faptul că adoptarea regulamentelor se face cu majoritate absolută²⁸, hotărârea nu se identifică cu actul (regulamentul) pe care-l aprobă și nici nu-l încorporează, hotărârea nu convertește prin aprobare însăși natura juridică a regulamentului etc.²⁹;

- Examinând dispozițiile art. 115 alin. (5) din Constituție, remarcăm că intrarea în vigoare a unei ordonanțe de urgență este dublu condiționată și etapizată: de depunerea sa prealabilă spre dezbateră în procedură de urgență la Camera competentă a

²⁵ I. Deleanu, *Instituții și proceduri constituționale în dreptul român și dreptul comparat*, Edit. CH Beck, București, 2006, p. 665.

²⁶ A se vedea, de asemenea: G. Burdeau, *Droit constitutionnel et institutions politiques*, 6e éd., Paris, 1974, p. 551-552; P. Avril, J. Giquel, *Lexique de termes juridiques*, 6e éd., Dalloz, 1985, p. 381.

²⁷ I. Deleanu, *op. cit.*, ed. 2006, p. 665. În același sens, s-a conchis că „regulamentul parlamentar este o hotărâre prin conținut, proceduri și desigur locul în piramida normativă”. (I. Muraru, *op. cit.*, p. 424).

²⁸ Așa cum s-a spus, faptul adoptării regulamentelor cu majoritate absolută nu este de natură a converti acest act juridic în lege, „ci urmărește asigurarea reprezentativității cât mai largi a voinței parlamentarilor în adoptarea actului normativ ce concretizează autonomia regulamentară a Parlamentului”. (I. Muraru, *op. cit.*, p. 424).

²⁹ I. Deleanu, *op. cit.*, ed. 2003, p. 519.

fi sesizată și ulterior de publicarea ei în Monitorul Oficial al României. În cazul în care, se precizează în același context, Camera sesizată nu se pronunță în termen de 30 de zile de la depunere, ordonanța de urgență se consideră „adoptată”. Astfel redactat, textul constituțional lasă impresia că Parlamentul dezbate și adoptă și ordonanțe, nu numai legi, hotărâri și moțiuni, intrând astfel în contradicție cu art. 67 care enumeră doar trei tipuri de acte pe care le poate adopta Parlamentul. Noi credem că, în corelare cu art. 115 alin. (7), unde se precizează că „ordonanțele cu care Parlamentul a fost sesizat se aprobă sau se resping prin lege...”, ar fi fost poate mai potrivit, pentru a se evita posibile interpretări, să se indice peste tot, în cadrul articolului referitor la delegarea legislativă, faptul că ordonanțele „se aprobă” de Parlament, și nu „se adoptă”. Parlamentul poate adopta, în concepția noastră, doar hotărâri, moțiuni și legi, incluzând aici, bineînțeles, și legile de aprobare a ordonanțelor. Dacă am extinde categoria actelor juridice adoptate de Parlament și la ordonanțele guvernamentale, am interfera și cu textul art. 108 alin. (1) din Constituție, conform căruia „Guvernul adoptă hotărâri și ordonanțe”. Confuzia ar fi totală, ajungându-se astfel ca unul și același tip de act juridic, ordonanța, să poată fi adoptată potrivit Constituției, de două autorități publice: Guvernul, conform art. 108 alin. (1) și Parlamentul, conform art. 115 alin. (5). Ori acest fapt nu poate fi primit, știut fiind că doar Guvernul României poate adopta acest tip de act, Parlamentului rămânându-i doar posibilitatea de a aproba cu sau fără modificări ordonanța guvernamentală sau de a o respinge, și asta doar printr-o lege adoptată conform legislației în vigoare;

- Hotărârile Camerelor sau ale Parlamentului sunt acele acte juridice, manifestări unilaterale de voință, adoptate cu votul majorității parlamentarilor prezenți³⁰, după o procedură simplă,

³⁰ Art. 76 alin 2 din Constituție. Conform primului alineat al aceluiași articol, regulamentele parlamentare, aceste adevărate „legi interne” ale Camerelor (M-H. Fabre, *Principes republicains de droit constitutionnel*, LGDJ, Paris, 1984, p. 430), se adoptă prin hotărâre, cu majoritatea absolută a parlamentarilor, aceasta deoarece „pentru

având caracter normativ sau nenormativ, și vizează, în principal, activitatea parlamentară³¹;

Moțiunile reprezintă de fapt o varietate a hotărârilor Parlamentului, rezultat al dezbaterilor și deliberării Camerelor asupra unui text determinat, ce poate avea fie consecințe juridico-politice, fie numai politice. În sensul celor afirmate, deslușim existența în cadrul sistemul constituțional actual a două tipuri de moțiuni: moțiunea de cenzură, obiect al art. 113 din Constituție și moțiunea simplă, evidențiată de art. 112, cu toate că așezământul nostru fundamental, înainte de revizuirea constituțională din 2003, făcea referire expresă numai la moțiunea de cenzură. Din punct de vedere al consecințelor pe care le incumbă

adoptarea unei asemenea hotărâri se urmărește să se asigure o exprimare cât mai largă a voinței deputaților în prevederile regulamentare”. (Decizia Curții Constituționale nr. 45 din 17 mai 1994, publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 131 din 27 mai 1994).

³¹ Unele discuții pot avea ca obiect data intrării în vigoare a hotărârilor, în special a regulamentelor parlamentare, singurele hotărâri ce pot face obiectul unui control de constituționalitate. Cum publicarea lor în M. Of., este o facultate, care ar fi pentru regulamente data intrării în vigoare? La data adoptării sau la o altă dată precizată expres în regulament? Controlul de constituționalitate a posteriori poate fi declanșat de la data adoptării, dacă nu se prevede o altă dată pentru intrarea în vigoare a regulamentului, sau de la data intrării în vigoare, presupunând că ea există? Conform unei opinii, la care ne atașăm, nuanțat, (I. Muraru, M. Constantinescu, *Drept parlamentar românesc*, Edit. All Beck, București, 2005, p. 146) intrarea în vigoare este „data adoptării, chiar dacă publicarea ei este ulterioară”, necondiționându-se astfel aplicarea lui de publicarea oficială. Avem aici un amendament dedus din întrebările de mai sus și anume intrarea în vigoare nu se face de la data adoptării, când există o altă dată în acest sens, dată ce evident nu poate fi decât ulterioară, ci de la chiar data prevăzută expres în corpul regulamentului. Prin urmare, controlul de constituționalitate poate fi declanșat numai după intrarea în vigoare a regulamentului ce se poate produce la date diferite: de la data adoptării sau ulterior de la o anumită dată precizată expres. În această ultimă situație, controlul de constituționalitate nu poate fi declanșat în intervalul de timp scurs de la adoptare și până la intrarea în vigoare. Conform legislației în vigoare este singura variantă viabilă din punct de vedere juridic. Un punct de vedere diferit este oferit de doctrină, în conformitate cu care regulamentele parlamentare, care în optica autorului au o forță juridică egală cu cea a legii, trebuie „publicate în M. Of., și intră în vigoare conform regulii înscrise în art. 78 din Constituție, adică la 3 zile de la data publicării oficiale sau la o dată ulterioară prevăzută în cuprinsul lor”. (C.-L. Popescu, *Data intrării în vigoare a actelor normative, în lumina dispozițiilor constituționale revizuite*, în „Dreptul”, nr. 4/2004, p. 37). Mărturisim că aceasta ar trebui să fie și în concepția noastră regula în materie, numai că deocamdată legislația noastră nu cunoaște o asemenea normă imperativă, astfel încât o catalogăm ca un simplu deziderat, o considerație de *lege ferenda*.

adoptarea unei moțiuni de cenzură și anume retragerea încrederii acordate Guvernului, echivalentă cu demiterea sa, urmată de deschiderea procedurilor care au ca finalitate investirea unui nou Guvern, este logic că numai pe aceasta o putem încadra în categoria actelor producătoare de efecte juridice, deoarece moțiunea simplă are de regulă „o rezonanță și eventual un rezultat exclusiv politic”³². Respingerea moțiunii de cenzură de către Parlament nu dă naștere unor efecte juridice, ci are pe planul consecințelor imediate același efect pe care l-ar avea adoptarea unei moțiuni simple, și anume atenționarea Guvernului cu privire la problema ce a făcut obiectul moțiunii. Regulamentul Senatului prevede referitor la consecințele adoptării moțiunilor simple de această Cameră că ele „sunt obligatorii pentru Guvern și membrii săi, precum și pentru celelalte persoane vizate”³³. Regimul juridic al moțiunii de cenzură este prevăzut de art. 113 din Constituție și de art. 78-81 din Regulamentul ședințelor comune ale Senatului și Camerei Deputaților;

- Textul analizat mai are deficiența de a fi inexact atunci când vorbește de cvorumul necesar pentru adoptarea actelor juridice. Dacă, din acest punct de vedere, în privința legilor organice și ordinare, a hotărârilor și moțiunilor nu am avea obiecții de semnalat, probleme apar atunci când este vorba despre adoptarea legilor constituționale. Este cunoscut faptul că acestea, conform art. 151 din Constituție, se adoptă cu majoritate calificată. Prin urmare, este evident că pentru adoptarea acestei categorii de legi este necesară prezența a cel puțin două treimi din numărul membrilor fiecărei Camere, ceea ce înseamnă o altă majoritate decât cea prevăzută de Constituție la art. 67. Mai mult, în cazul existenței unor redactări diferite, vizavi de proiectul de revizuire votat de către Camere, se va constitui o comisie de mediere care, dacă nu va ajunge la un acord asupra textelor aflate în divergență sau una dintre Camere nu aprobă raportul întocmit de comisia de mediere, are drept consecință imediată faptul că Senatul și Camera Deputaților hotărăsc în ședință comună asupra acestuia cu votul a cel puțin trei pătrimi din numărul deputaților și senatorilor, deci din nou o altă majoritate.

³² I. Deleanu, *op. cit.*, ed. 2003, p. 519.

³³ Art. 152 alin. (2).

- Art. 67 din Constituție se referă exclusiv la actele juridice adoptate de plenul celor două Camere în ședințe separate sau atunci când acestea lucrează în ședințe comune³⁴, și nu se referă și la actele juridice ale diverselor organe ale adunărilor, cum ar fi Președinții Camerelor, care în exercitarea atribuțiilor ce le revin, emit diverse acte juridice cum ar fi de exemplu, convocarea parlamentarilor în sesiuni ordinare și extraordinare³⁵. La fel, vicepreședinții Camerelor ar putea emite astfel de acte juridice atunci când aceștia îndeplinesc atribuțiile președinților pe perioada absenței acestora din urmă³⁶. Totodată, și comisiile parlamentare pot adopta acte juridice, în speță rapoarte și avize, aprobate prin hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți. Vizavi de natura juridică a acestor acte ale diferitelor structuri parlamentare, considerăm corectă opinia formulată în doctrină, conform căreia ele nu ar reprezenta altceva decât „simple acte procedurale prin care se exercită atribuții legale sau regulamentare de către cei ce le înfăptuiesc”³⁷. Nu mai puțin însă, ele sunt acte juridice.

³⁴ Conform art. 65 din Constituție, Camera Deputaților și Senatul lucrează în ședințe separate, iar în situații expres și limitativ arătate și în ședințe comune pentru: primirea mesajului Președintelui României, aprobarea bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat, declararea mobilizării totale sau parțiale, declararea stării de război, suspendarea sau încetarea ostilităților militare, aprobarea strategiei naționale de apărare a țării, examinarea rapoartelor Consiliului Suprem de Apărare a Țării, numirea la propunerea Președintelui României a directorilor serviciilor de informații și exercitarea controlului asupra activității acestor servicii, numirea Avocatului Poporului, stabilirea statutului deputaților și al senatorilor, stabilirea indemnizației și a celorlalte drepturi ale acestora, suspendarea din funcție a Președintelui României, adoptarea regulamentului ședințelor comune, acordarea votului de încredere Guvernului, dar și retragerea lui prin adoptarea unei moțiuni de cenzură, punerea sub acuzare pentru înaltă trădare a Președintelui României, etc.

³⁵ Art. 31 lit. a) din Regulamentul Camerei Deputaților și art. 35 alin. (1) din Regulamentul Senatului.

³⁶ Art. 32 din Regulamentul Camerei Deputaților și art. 36 alin. (1) din Regulamentul Senatului.

³⁷ C. Ionescu, *Drept constituțional și instituții politice*, vol. II, Edit. „Lumina Lex”, București, 1997, p. 271.